

Morten Elbæk-Jørgensen, skovrider
Langebjergvej 19
8654 Bryrup

Jan 2014

Til Folketingets Miljøudvalg

Naturfondens indretning

I anledning af høringen i Miljøudvalget d. 5 februar om indretningen af den kommende Naturfond vil jeg gerne henstille følgende retningslinier til udvalgets overvejelse:

- Fast ejendom, som erhverves af Naturfonden, bør tilskødes Den Danske Stat. Ellers kan det blive meget indviklet og dyrt hvis og når Naturfonden opløses.
- Iflg. finansloftalen garanterer staten langsigtet for driften af de arealer, Naturfonden opkøber. Dette bør forblive en politisk aftale og ikke en garanti overfor fondens interessenter, og det bør gøres klart, at hvis og når garantien skal opfyldes, så er det staten, der bestemmer både fagligt og økonomisk, hvordan arealerne skal passes. Igen: ellers kan det over tid blive meget indviklet og dyrt, især hvis fonden opløses.
- Køb af fast ejendom bør følge statens praksis, dvs at der – under finansministeriets kontrol – kun må handles til markedsprisen på jord på egnen. Også selvom det kan blive svært i tilfælde, hvor jorden er belånt udover markedsværdien.
- Lad der være offentlighed og rigsrevisionsindsigt i Naturfondens gørem og laden.

Det lyder måske bare som alm. sund fornuft, men i tilfældet Naturfonden kan der være særlig grund til påpasselighed på grund af de meget forskellige forventninger til fondens virke, som de kommende interessenter har tilkendegivet:

Landbruget (f.eks. viceformanden for Landbrug og Fødevarer i Jyllandsposten d. 9/12 13) forventer, at fondens midler overvejende ender i landmændenes lommer som et led i landbrugets tanker om ”grøn vækst”.

Biologer derimod har i alle landets større aviser igennem et helt år promoveret ønsket om, at det især er vores gamle løvskove, som skal holde for. De skal udlægges som – hvad man vist kan kalde – ”biologiske experimentarier”.

Hvad fondene forventer, har vi ikke hørt endnu, men den største bidragyder, Aage V Jensen fonden, har tidligere optrådt som en skarp ejendomsforvalter, som har kostet staten dyrt. Fonden krævede og fik således betydelige fredningserstatninger for at påtage sig varige natur-bindinger på nogle af sine ejendomme, f.eks. i Lille Vildmose. Staten v/ Skov- og Naturstyrelsen syntes ikke, at fondens krav var rimelige (Google/Fredning Lille Vildmose – Naturklagenævnets afgørelse s 17 og s 31-32).

En af følgerne af landbrugets enorme gældsætning er, at dansk jord nu kan købes af udlændinge og kapitalfonde. Allerede af den grund er det meget vigtigt, at i hvert fald skove og natur, som helt eller delvis finansieres af borgerne over skatterne, utvetydigt forbliver under fuldt statseje og –kontrol.

Med venlig hilsen

Morten Elbæk-Jørgensen.

